

INTEGROVANÁ STŘEDNÍ ŠKOLA TECHNICKÁ BENEŠOV

Černoleská 1997, Benešov

PROFILOVÁ MATURITNÍ ZKOUŠKA 2023/2024

ÚSTNÍ ZKOUŠKA Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

(kritéria hodnocení)

Hodnocení profilové části maturitní zkoušky je v souladu s § 24 a § 25 vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, v platném znění

Specifikace zkoušky základní přehled	
ČAS	15 minut příprava, 15 minut zkouška
ZKUŠEBNÍ DOKUMENTACE	hlavičkový tiskopis školy pro přípravu, záznam o hodnocení ústní zkoušky
POVOLENÉ POMŮCKY	pracovní list, psací potřeby
STRUKTURA A FORMÁT ZKOUŠKY	3 části (analýza uměleckého textu, charakteristika literárněhistorického kontextu, analýza neuměleckého textu) dělené do 7 oblastí hodnocení; řízený rozhovor s využitím pracovního listu
ZADÁNÍ	losování 1 pracovního listu ze seznamu 20 literárních děl
TERMÍN ODEVZDÁNÍ ŽÁKOVSKÉHO SEZNAMU LITERÁRNÍCH DĚL	31. března (jarní zkušební období), 30. června (podzimní zkušební období)
HODNOCENÍ	dva vyučující předmětu český jazyk a literatura, způsob hodnocení dle stanovených kritérií
HRANICE ÚSPĚŠNOSTI	44%, tj. minimálně 13 bodů z maximálních 28 bodů

Cíl ústní zkoušky

Cílem ústní zkoušky z českého jazyka a literatury je, **aby žák prokázal praktické komunikační dovednosti, dále aby přiměřeně analyzoval a interpretoval umělecký i neumělecký text, a to s využitím vědomostí a dovedností získaných v průběhu vzdělávání.**

Kritéria pro výběr maturitních zadání k ústní zkoušce

Žák odevzdá ředitelce školy seznam **20 literárních děl** sestavený na základě **kritérií pro výběr maturitních zadání k ústní zkoušce**. Žákův seznam je zároveň seznamem jeho maturitních zadání, resp. seznamem pracovních listů, z nichž si žák před zkouškou losuje jeden. Pracovní list dostává žák až po vylosování zadání, ústní zkoušku koná s pracovním listem. V průběhu ústní zkoušky není žákovi dovoleno používat žádné pomůcky kromě pracovního listu a psacích potřeb.

Seznam literárních děl, z něhož žák vybírá, sestavuje škola. Pro **školní seznam literárních děl** platí tato pravidla:

- minimální celkový počet nabízených literárních děl je 60, horní hranice není stanovena;
- za literární dílo je považováno komplexní dílo, nikoli jeho část (*např. Karel Jaromír Erben: Kytice, nikoli Karel Jaromír Erben: Polednice*);
- u literárního díla ze světové literatury je specifikováno vydání.

Kritéria pro výběr maturitních zadání k ústní zkoušce ze školního seznamu literárních děl

Žák vybírá 20 literárních děl	Světová a česká literatura do konce 18. století	min. 2 literární díla
	Světová a česká literatura 19. století	min. 3 literární díla
	Světová literatura 20. a 21. století	min. 4 literární díla
	Česká literatura 20. a 21. století	min. 5 literárních děl

Podmínky pro výběr: minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu zastoupena próza, poezie, drama; seznam může obsahovat maximálně dvě díla od jednoho autora.

Školní seznam četby zveřejní ředitelka školy do 30. září školního roku, v němž se maturitní zkouška koná. Žák odevzdá vlastní seznam literárních děl ředitelce školy nebo jí pověřené osobě do 31. března školního roku, v němž se maturitní zkouška koná, pro jarní zkušební období a do 30. června školního roku, v němž se maturitní zkouška koná, pro podzimní zkušební období.

Neodevzdá-li žák do 31. března, resp. do 30. června vlastní seznam literárních děl, losuje si u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům uvedených ve školním seznamu literárních děl.

Průběh a struktura zkoušky

Po vylosování čísla maturitního zadání z vlastního žákovského seznamu literárních děl dostává žák od zkušební maturitní komise pracovní list, následuje **15 minutová příprava**. Vlastní ústní **zkouška trvá** maximálně **15 minut**. V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu – literární dílo, které již bylo vylosováno, je pro daný maturitní den vyřazeno.

Vzhledem k zadání zkoušky, kterým je literární dílo, jsou analýze uměleckého textu a charakteristice literárněhistorického kontextu zpravidla věnovány 2/3 celkové časové dotace (orientačně tedy 10 minut) a analýze neuměleckého textu 1/3 celkové časové dotace (orientačně tedy 5 minut).

Pracovní list obsahuje výňatek z uměleckého textu (tj. z vylosovaného literárního díla) a výňatek z neuměleckého textu. Dále má žák k dispozici strukturu zkoušky. **Struktura zkoušky se skládá** z analýzy uměleckého textu, charakteristiky literárněhistorického kontextu a analýzy neuměleckého textu.

Ústní zkouška se uskutečňuje formou **řízeného rozhovoru** s využitím pracovního listu obsahujícího úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla. Součástí pracovního listu je i zadání ověřující znalosti a dovednosti žáka vztahující se k učivu o jazyce a slohu (analýza neuměleckého textu).

Hodnocení ústní zkoušky

Kritérium	Ověřované vědomosti a dovednosti	Bodová škála
ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU	I. část <ul style="list-style-type: none"> • zasazení výňatku do kontextu díla • téma a motiv • časoprostor • kompoziční výstavba • literární druh a žánr 	0 – 4 body
	II. část <ul style="list-style-type: none"> • vypravěč / lyrický subjekt • postava • vyprávěcí způsoby • typy promluv • veršová výstavba 	0 – 4 body
	III. část <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku • tropy a figury a jejich funkce ve výňatku 	0 – 4 body
LITERÁRNĚHISTORICKÝ KONTEXT	<ul style="list-style-type: none"> • kontext autorovy tvorby • literární / obecně kulturní kontext 	0 – 4 body
ANALÝZA NEUMĚLECKÉHO TEXTU	I. část <ul style="list-style-type: none"> • hlavní myšlenka textu • podstatné a nepodstatné informace • různé možné způsoby čtení a interpretace textu • domněnky a fakta • komunikační situace (např. účel, adresát) 	0 – 4 body
	II. část <ul style="list-style-type: none"> • funkční styl • slohový postup • slohový útvar • kompoziční výstavba textu • jazykové prostředky a jejich funkce v textu 	0 – 4 body
VÝPOVĚĎ V SOULADU S JAZYKOVÝMI NORMAMI A SE ZÁSADAMI JAZYKOVÉ KULTURY		0 – 4 body
Maximální počet bodů za ústní zkoušku:		28 bodů

Hodnocení ústní zkoušky zajišťují **dvě vyučující předmětu český jazyk a literatura: zkoušející** (zpravidla vyučující předmětu český jazyk a literatura v dané maturitní třídě) a **přisedící** (další vyučující předmětu český jazyk a literatura).

Hodnotitelé ústní zkoušky vycházejí při hodnocení **z bodové škály k hodnocení ústní zkoušky z českého jazyka a literatury**, která specifikuje kritéria hodnocení ve výše uvedené tabulce.